

brevets Prøvelse. Det er jo nemlig klart, at der i de Valg, som vi her have haat til Undersøgelse, ere to meget forskellige Grupper. Den ene Gruppe hører til de dagligdags Ting, som man ved hvert Valg har at gjøre med. Under denne Gruppe henhøre saadanne Valg, ved hvilke der er Spørgsmaal om noget Forkert ved en eller anden Valgliste eller noget Galt ved en Formand, eller hvor en halv Snæs Fattiglemmer have hjulpet til at faae den seivende Kandidat sat igjennem eller Sligt. Herpaa lægger jeg ikke mindste Bøgt. Men ved Siden deraf er der noget Nyt, og overfor dette gjælder det ikke, at de Herrer komme med deres Traditioner. Det Nye, som der her er Tale om, er, at der her ved dette Valg er fremkommet Ting, som ikke ere fremkomne ved noget tidligere Valg, nemlig Klager over en plammæssig Korruption af den almindelige Valgret. Jeg finder, at, naar en saadan Klage fremkommer her, da skal den undersøges, og da skal den undersøges med den Virkning, at, hvis det viser sig, at denne Klage virkelig er begrundet, og at der virkelig er en saadan Korruption ved dette Valg, da skal Valget forfastes. Hermed er der jo imidlertid paa dette Tidspunkt aldeles Intet sagt om, hvad Undersøgelsen vil føre til. Det er jo muligt, at de Herrer, som ere saa sangvinste i den Henseende, ville faae Ret, og at der ikke fremkommer tilstrækkeligt Bevis imod Valget. I saa Tilfælde godkjende vi Val'et, og saa er den Sorg sluttet; men vi kunne virkelig ikke godkjende Valget, saa længe som der her foreligger Klager af en Vestskaften, som forekommer mig at være fuldstændig ny, og, vel at mærke, Klager, som ikke blot regne op Tilfælde paa Tilfælde og Bidne paa Bidne, som har afgivet sit Bidnesbyrd i den Henseende, men som tillige bestyrkes paa mangfoldige Maader ved, hvad Enhver, som overhovedet har havt sit Dre ude i de Kredse, veed. Dette gjælder jo i Virkeligheden ikke alene om disse to Valg i Sorø Amt, som der forhandles om, men altsamt det Samme gjælder om Valg i Præstø Amt, og vi have ogsaa hørt det Samme om Valg i Selbø Amt. Der er Sandsynlighed for, at der ved disse Valg er sket en Explosion af Herregaardenes onde Instinkter. Lad os se det efter, thi det er Noget, der har Betydning, og med Hensyn til det Valg, som her foreligger, da vil jeg spørge, hvorfor vil det ærede Medlem for Rjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) ikke have det undersøgt? Det ærede Medlem har ikke Noget imod at faae en eller anden Person sat under Forhør bagefter, men Valget vil han først have paa det Reue. Men det er netop Valget, som jeg vil have undersøgt, og hvorfor vil det ærede Medlem ikke have de interessante Ting, som han har faaet Brev om, klarede? Jeg indrømmer, at det vil være nyttigt og hensigtsmæssigt og ogsaa af Betydning for Valget at faae disse Ting undersøgte. Det ærede

Medlem havde en hel Række af Skrivelser fra Basnæs Gods, og han oplyste, at den berømte Rundskrivelse var sendt til mange forskellige Slags Mennesker, baade til Høiromænd og Venstremænd. Jeg vilde nu have foretrukket, om man havde begrændset sig til at sende den alene til Høiromænd, da det var en Høiromand, man vilde have valgt, men man har nu været saa liberal, at man ogsaa har sendt den til Venstremænd, og man har faaet en hel Mængde Svar derpaa. Blandt disse Svar oplæste det ærede Medlem to for os, som gif ud paa, at de vedkommende to Mænd vilde stemme efter deres Overbevisning og ikke paa Holstein-Holsteinborg. Vi have hørt, at denne Rundskrivelse var sendt til mange forskellige Slags Folk, ikke alene til afhængige Folk og Leiehusmænd, men ogsaa til Folk, der havde deres Kapital paa 25 Aars Opsigelse, og til Folk, som sade i Jorpagning paa 50 Aar, og det kunde da være interessant at faae at vide, om disse to Mænd maaste have deres Stilling garderet for 25 Aar, thi saa har Risikoen ved at holde paa deres Overbevisning jo ikke været saa stor. Det vilde ogsaa være interessant at faae at vide, om nogle af disse Leiehusmænd, som ikke vare garderede paa denne Maade, ogsaa havde sagt til deres Husbond, at de vilde stemme efter deres Overbevisning. Alt dette kan det være af stor Interesse at faae undersøgt, og jeg begriber ikke, hvorfor det ærede Medlem har Noget imod, at vi faae det at se. Det ærede Medlem indrømmede, at der var tre Husmænd, som vare blevne udsagte samtidigt med denne Skrivelse, og han bemærkede meget rigtig ved Siden deraf, at der er en Mulighed for, at de kunne være blevne udsagte af andre Grunde end netop af Hensyn til Valget, f. Ex. maaste, fordi de ikke havde betalt deres Leie. Jeg siger: Maaste de ikke have betalt deres Leie, men hvorfor vil det ærede Medlem ikke have at vide, om de have betalt deres Leie, eller om der overhovedet har været nogensomhelst anden Grund til at udsige de tre Husmænd end netop Valget? Det ærede Medlem forklarede os dernæst, at denne Rundskrivelse var meget ufskyldig, at der ikke var det mindste Ondt i den, og at den meget vanskelig vilde kunne misforstaas af afhængige Husmænd, idet den ikke gif ud paa Andet end, at man vilde samle Stemmer om en Opfordring til Grev Holstein, fordi han vilde have et vist Antal Stemmer, inden han vilde vove sig ud i Jlden. Ja, det er muligt, at det forholder sig saaledes, men jeg vil sige, at det vilde have været meget hensigtsmæssigt, om der i denne Rundskrivelse til Leiehusmændene havde staaet: Det betyder ikke Andet, end at vi ville have en Røve her paa Godset af, hvor mange der er Høiromænd og ville stemme paa Grev Holstein. Men der staaer ikke et Ord om, at det var Meningens med Rundskrivelsen. Der staaer ganske simpelt kort og godt: